

LA DESCONEGUDA DEL SENA

Obertura

Qui era ella? Qui és ella?

Era el que es preguntaven i encara ens preguntem avui en contemplar-la.

Es tracta d'una presència estranya que ha perdurat en el temps. Una bella imatge que, en el fons del fons de l'ànima, amaga un secret.

Ella no ens mira. El seu esguard s'endinsa en si mateixa, amb els ulls i els llavis closos, com una antiga presència. No ens mira i és muda. Sembla interrogar-nos amb el mateix somriure de La Gioconda, com una dama o princesa silenciosa, posseïdora de misteris.

És morta? Es tracta d'una màscara mortuòria? Es tracta d'una còpia fidel, obtinguda per la tècnica del buidat a guix del rostre en vida de la difunta?

No ho sabem. Però potser ho sabien, vés a saber.

Si fos un retrat *postmortem*, semblaria una naturalesa morta que suggereix la transitorietat de l'existència humana. I així és com es presenta, amb la callada certesa d'una *petita mort*, que d'altra banda és tal com els francesos anomenen l'orgasme.

L'espasme i la pèrdua de consciència esdevé el moment decisiu escollit per l'artista, que, convertits en un advertiment, i en la quietud del *Memento mori* (aquell recordatori de la fugacitat de la vida), ens mena a la pau eterna.

Primer acte

La desconeguda del Sena és una obra que amaga més d'un enigma. Perquè no sabem segur com va aparèixer aquesta efígie ni com ha arribat fins a nosaltres, de la que en desconeixem la identitat de la model i la de l'artífex.

LA DESCONEGUDA DEL SENA

Aquesta peça anònima i sense nom, que forma part de la col·lecció de records i vivències de Santiago Rusiñol, ens interpel·la i ens impressiona. El seu destí ens retorna una imatge estranya, que sembla relacionar-se amb el tràgic quotidià de moltes altres dones, tant creadores com creades, que s'hi poden emmirallar. Una visió on eros i tàntos semblen ser els únics testimonis de l'objecte. De com la vida i la mort d'escultora podria arribar a ser un indicatiu. Perquè podríem arribar a pensar que potser es tracti d'un *autoretrat*... o potser no. No obstant, si així fos, la bella, l'audaç i perturbadora desconeguda del Sena podria ser Camille per Camille, la que a les nits anava a buscar fang al Sena d'amagat per tal de tenir matèria primera per modelar amb altres escultores que lluitaven per la seva vocació.

Perquè Camille era Camille abans de conèixer a Rodin.

Segon acte

Cada instant que puguem imaginar en un taller d'escultura, cada cosa, cada idea, cada sensació, cada emoció, són un batec de la matèria que va agafant cos. L'alè, l'amor, la pena i el sentit del viure es repeteixen, signifiquen en paraules i prenen formes de l'inefable.

Quan la Camille treballava en harmonia amb Rodin, somniosament s'endinsava en el seu interior. Van ser uns anys d'aprenentatge en els quals regnava l'expressió en la fusió dels cossos i dels sentiments apassionats.

En un registre íntim, els ulls closos de *La Prière* (La Pregària) d'ella ens transporten a l'èxtasi místic, mentre dibuixa a la seva amiga Florence Jeans de perfil a la *Jove amb els ulls closos*, tot endinsant-se en l'interior de la retratada.

El pas del somni al malson parisenc, on el cor modela en secret, impacta en el bust que Rodin fa de la Camille. Un rostre en pena emergeix del marbre *La Pensée* (El pensament) on es converteix en presonera de la matèria, capturada, segrestada, en definitiva, dominada per una passió que la trastoca.

LA DESCONEGUDA DEL SENA

Final

Després de la tempesta...

La immobilitat i el recolliment forçat al sanatori mental ens recordava que ella s'havia ofegat en el seu plor. Fatalment, la seva mirada es va anar apagant, en una situació petrificada que la va condemnar a l'oblit.

Mentre el seu germà Paul escrivia sobre *l'ull escolta*, ressonava el dolor de la Camille en un entorn de silenci.

Va desaparèixer en vida, internada durant els darrers trenta anys de la seva existència. I mai més va tornar a fer escultura.

Nosaltres somniem en què el rostre de la intrusa que va viatjar amb Rusiñol des de l'île de Sant Louis al Cau Ferrat pugui ser el de la Camille.

Qui ho sap?

Qui ho sabia?

Qui ho dirà?

Teresa-M. Sala i Garcia